

Dosarul nr. 3r-127/23
2-21102938-01-3r-26052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V.Ciurac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Gh. Mîra, D. Babălău, I. Dutca)

DECIZIE

12 iulie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecătorul

Judecători:

Aliona Miron

Mariana Pitic

Oxana Parfeni

examinând recursul depus de Primăria municipiului Chișinău,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Axenti împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Direcția de colectare a impozitelor și taxelor, terț Agenția Servicii Publice cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva încheierii din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibilul apelul depus de Primăria municipiului Chișinău împotriva hotărârii din 14 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 09 iulie 2021, reclamantul Valeriu Axenti a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcția de colectare a impozitelor și taxelor, terț Agenția Servicii Publice cu privire la contestarea actelor administrative.

Prin încheierea din 10 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a atras în proces, în calitate de terț, IP „Agenția Servicii Publice” (f.d.79)

Prin hotărârea din 14 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis parțial acțiunea în contencios administrativ înaintată de Valeriu Axenti.

S-a anulat avizul Direcției de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău nr.01000255483C6E5 din 14 mai 2021 de plată a impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul 2021 pe numele titularului Valeriu Axenti și răspunsul nr.A-3873/21 emis de Primăria mun. Chișinău la 30.06.2021 pe marginea cererii prealabile, ca ilegale. În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

La 19 septembrie 2022 Primăria mun. Chișinău a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 14 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi decizii cu privire la respingerea integrală a acțiunii (f.d.135).

Prin încheierea din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul declarat de către Primăria mun. Chișinău împotriva hotărârii din 14

septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că, motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

La 28 aprilie 2023 Primăria mun. Chișinău a depus recurs împotriva încheierii din 13 aprilie a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei noi încheieri de trimitere a cauzei la judecare în ordine de apel.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, nefiind adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și fiind bazată pe aprecierea eronată și incompletă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei.

A menționat că hotărârea din 14 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost expediată la adresa electronică a Primăriei mun. Chișinău la 13 februarie 2023, însă, contrar prevederilor legale nu este semnată de judecător, prin urmare a conchis recurenta că hotărârea judecătorească nu produce efecte pentru a putea fi depusă cerere de apel motivată.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 13 aprilie 2023, fiind notificată recurentei Primăria mun. Chișinău la 19 aprilie 2023 prin intermediul adresei electronice (f.d.177).

Astfel, recursul depus la 28 aprilie 2023, este în termen.

Prin referința depusă la 05 iunie 2023 Valeriu Axenti a solicitat respingerea recursului depus de Primăria mun. Chișinău și menținerea încheierii din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 14 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis parțial acțiunea înaintată de Valeriu Axenti. S-a anulat avizul Direcției de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei mun. Chișinău nr.01000255483C6E5 din 14 mai 2021 de plată a impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul 2021 pe numele titularului Valeriu Axenti și răspunsul nr.A-3873/21 emis de Primăria mun. Chișinău la 30.06.2021 pe marginea cererii prealabile, ca ilegale. În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

La 19 septembrie 2022 Primăria mun. Chișinău a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 14 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi decizii cu privire la respingerea integrală a acțiunii (f.d.135).

Se mai constată că, prin încheierea din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul declarat de către Primăria mun. Chișinău împotriva hotărârii din 14 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că, motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului, referinței și cadrului legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de declarare a apelului inadmisibil.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În același timp, potrivit art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Cu referire la normele legale enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că copia hotărârii motivate din 14 septembrie 2022 a instanței de fond a fost expediată la 13 februarie 2023, la adresa de email a apelantei Primăria mun. Chișinău, promaria@pmc.md (f.d.156).

Conform art. 97 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice.

Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Potrivit art. 110¹ alin. (1) din Codul administrativ, notificarea prin poșta electronica la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice.

Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicate prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poștă electronica este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală.

În condițiile prezentului caz este relevant că, hotărârea motivată din 14 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată Primărie mun. Chișinău prin intermediul poștei electronice la 13 februarie 2023 (f.d.156).

Astfel, la caz, termenul de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului la Curtea de Apel Chișinău a început să curgă la 14 februarie 2023, cu toate acestea, Primăria mun. Chișinău nu a respectat prevederile la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ și nu a depus la Curtea de Apel Chișinău motivarea apelului, deși, fiind interesat în soarta soluționării litigiului și în care este implicată, acesta urma să demonstreze diligență și un comportament de bună credință față de drepturile și obligațiile sale procedurale.

La capitolul dat, instanța de recurs învederează că, termenul de procedură și modul instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel sunt prevăzute de norme imperative, și anume art. 232 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, care inter alia stipulează exhaustiv că „motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate”.

Totodată, ține de menționat că, la 08 februarie 2023, hotărârea integrală din 14 septembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată: www.instante.justice.md.

Cele menționate supra denotă faptul că, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani și-a îndeplinit corespunzător obligația pozitivă de notificare a actului judecătoresc.

Corespunzător, Completul de judecată reiterează că având în vedere că recurenta Primăria mun. Chișinău, fiind conștientă că a depus împotriva hotărârii primei instanțe doar apel nemotivat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile de acces la instanță, fapt însă ignorat de ultimul.

La rândul său, art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Instanța de recurs, analizând argumentul invocat de Primăria mun. Chișinău, îl consideră neîntemeiat or, art. 232 din Codul administrativ, stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii, pe când începutul curgerii termenului de depunere a motivării apelului este determinat de data notificării hotărârii motivate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că respectarea termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar admiterea spre examinare a unui apel tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Cele menționate, denotă ca fiind întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului depus de Primăria mun. Chișinău ca inadmisibil în temeiul art.236 alin.(2) lit. e) din Codul administrativ.

Așadar, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art.6 din CEDO.

În susținerea opiniei enunțate, completul de judecată precizează că art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit. b) și alin.(2) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge recursul depus de Primăria municipiul Chișinău și se menține încheierea din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Aliona Miron

Judecători

Mariana Pitic

Oxana Parfeni